

Sarajevo, 06.05.2019. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
29.04.2019.- 03.05.2019.

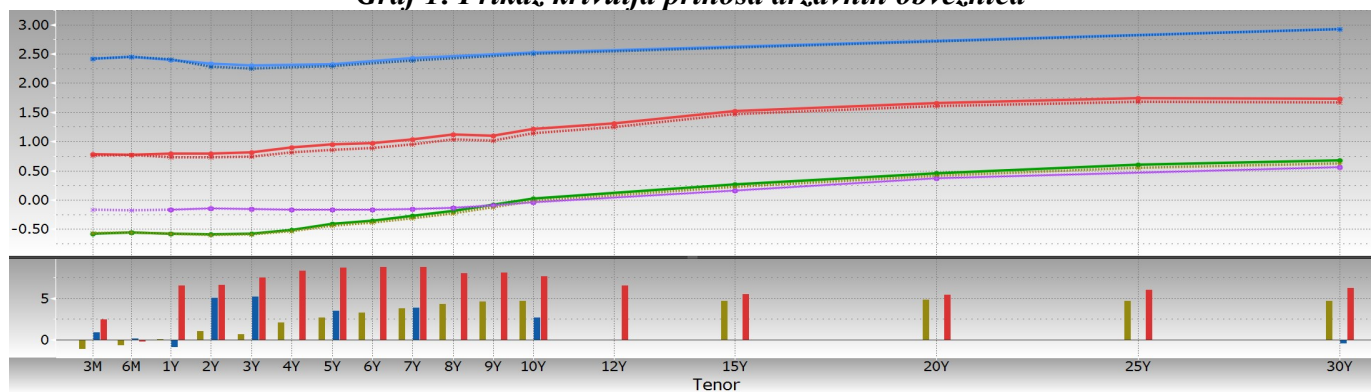
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona		SAD		Velika Britanija		Japan	
	26.4.19	3.5.19	26.4.19	3.5.19	26.4.19	3.5.19	26.4.19	3.5.19
2 godine	-0,60	-0,59	2,28	2,33	0,73	0,80	-0,15	-0,15
5 godina	-0,44	-0,41	2,29	2,32	0,86	0,95	-0,16	-0,16
10 godina	-0,02	0,03	2,50	2,53	1,14	1,22	-0,04	-0,04

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	26.4.19	3.5.19	
3 mjeseca	-0,530	-0,553	↓
6 mjeseci	-0,560	-0,566	↓
1 godina	-0,541	-0,546	↓

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 03.05.2019. godine (pune linije) i 26.04.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Protekli tjedan je obilježen pozitivnim ekonomskih podacima objavljenim za eurozonu. Osim bitni su bili podaci o rastu GDP-a u prvom tromjesečju, kao i većem rastu stope inflacije u travnju od očekivanog. Bitno je napomenuti da je i Italija zabilježila rast GDP-a u prvom tromjesečju, čime je ovo gospodarstvo zvanično izašlo iz tehničke recesije. Navedeno je utjecalo na rast prinosa sigurnijih obveznica, odnosno na pad prinosa italijanskih obveznica. Na tjednoj razini prinosi njemačkih obveznica su povećani između 1 i oko 5 baznih bodova. Prinosi italijanskih obveznica su smanjeni između 2 i 10 baznih bodova. Rezultati održanih izbora u Španjolskoj su pokazali da je Socijalistička partija bivšeg premijera Sancheza ostvarila najveći broj mjesta u Parlamentu te je sada ova stranka dobro pozicionirana za formiranje nove vlasti, a što bi njemu moglo omogućiti novi mandat premijera. Sanchez je izjavio da želi da pošalje čvrstu i snažnu poruku investitorima i tržištima da će se ekonomske politike nastaviti. Ukoliko ponovo bude izabran za premijera zemlje, očekuje se da će Sanchez nastaviti da utječe na smanjenje proračunskog deficita i javnog duga, kao i da poveća javnu potrošnju, vjerojatno tako što će povećati određene porezne stope. Prinosi španjolskih obveznica su smanjeni između 1 i 4 bazna boda.

Član IV ECB Lane je izjavio da ECB i dalje ima opcije koje mogu stimulirati gospodarstvo, kao i da bi fiskalna politika mogla pomoći da stimulira investicije te je na taj način odbacio strah investitora da ECB-

u ne preostaje dovoljno instrumenata da se izbori s narednom recesijom. Također, potpredsjednik ECB De Guindos je izjavio da i nakon što se monetarna politika normalizira, kamatne stope će vjerojatno ostati ispod razina koje su bile česte u posljednjim dekadama. Predsjednik Deutsche Bundesbank Weidmann je izrazio skepticizam u vezi s prijedlogom da se bankama da „više prostora“ uvođenjem više razina kamatnih stopa na depozite banaka, navodeći da bi troškovi mogli premašiti koristi te je dodao da iako bi navedeno prvobitno moglo imati pozitivnih učinaka, isto bi na kraju bilo ograničeno.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ TRAVANJ	105,0	104,0	105,6
2.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (final.) TRAVANJ	-7,9	-7,9	-7,2
3.	PMI indeks prerađivačkog sektora – EZ (final.) TRAVANJ	47,8	47,9	47,5
4.	GDP – EZ (tromjesečno) prelim. I tromjesečje	0,3%	0,4%	0,2%
5.	GDP – Francuska (tromjesečno) prelim. I tromjesečje	0,3%	0,3%	0,3%
6.	GDP – Austrija (tromjesečno) prelim. I tromjesečje	-	0,3%	0,3%
7.	GDP – Belgija (prelim.) I tromjesečje	-	0,2%	0,4%
8.	GDP – Italija (tromjesečno) prelim. I tromjesečje	0,1%	0,2%	-0,1%
9.	GDP – Španjolska (tromjesečno) prelim. I tromjesečje	0,6%	0,7%	0,6%
10.	Stopa nezaposlenosti – EZ OŽUJAK	7,8%	7,7%	7,8%
11.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.) OŽUJAK	10,7%	10,2%	10,5%
12.	Stopa nezaposlenosti – Belgija OŽUJAK	-	5,7%	5,8%
13.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka TRAVANJ	4,9%	4,9%	4,9%
14.	Stopa inflacije – EZ (prelim.) TRAVANJ	1,6%	1,7%	1,4%
15.	Temeljna stopa inflacije – EZ (prelim.) TRAVANJ	1,0%	1,2%	0,8%
16.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G) OŽUJAK	4,2%	4,5%	4,3%
17.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G) OŽUJAK	3,0%	2,9%	3,0%
18.	Maloprodaja – Njemačka (G/G) OŽUJAK	2,9%	-2,1%	4,4%
19.	Maloprodaja – Španjolska (G/G) OŽUJAK	1,4%	1,7%	1,4%
20.	Potrošnja stanovništva – Francuska (G/G) OŽUJAK	-1,4%	-1,9%	-1,8%

SAD

Protekli tjedan održana je sjednica FOMC-a na kojoj nije došlo do promjena u monetarnoj politici koja se trenutno implementira, a što je u skladu s očekivanjima. U priopćenju nakon sastanka je ponovljeno da će FOMC biti „strpljiv“ jer određuje koja bi prilagođavanja ciljanog raspona za kamatnu stopu mogla biti odgovarajuća u narednom razdoblju. Predsjednik Feda Powell je u blago optimističnoj izjavi istaknuo da je sveukupno promatrano inflacija smanjena te da se kreće na razini ispod 2%, ali je dodao da postoje dobri razlozi da se misli da će neka ili sva neočekivana smanjenja uglavnom biti prolaznog karaktera. Što se tiče trgovinskih pregovora između SAD i Kine, predsjednik SAD Trump je izjavio da se isti odvijaju previše sporo, što je prema njegovim riječima, posljedica činjenice da kineska strana pokušava ponovo pregovarati te je istaknuo da će se tarife na uvoz kineske robe u vrijednosti od oko 200 milijardi USD u petak (10. svibnja) povećati na 25% sa sadašnjih 10%, čime se povećava vjerojatnoća daljih eskalacija trgovinskih odnosa između ove dvije zemlje. Također, Trump je najavio da će na preostali neoporezovani uvoz iz Kine u vrijednosti od oko 325 milijardi USD uskoro biti uvedena tarifa od 25%.

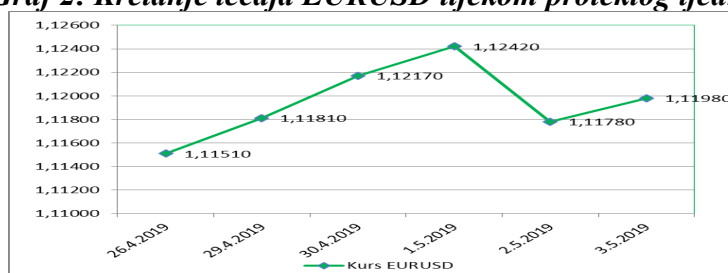
Krajem prošlog tjedna objavljeni su podaci s tržišta rada u SAD. Stopa nezaposlenosti je tijekom travnja zabilježila smanjenje na najnižu razinu u posljednjih više od 49 godina (3,6%). U istom razdoblju, podaci o promjeni broja zaposlenih u nefarmerskom i privatnom sektoru u SAD su bili bolji od očekivanja, kao i od prethodnog razdoblja, dok su u prerađivačkom sektoru ovi podaci bili lošiji u odnosu na očekivani podatak.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PCE deflator (G/G)	VELJAČA	-	1,3%	1,4%
2.	Indeks osobnih prihoda (M/M)	OŽUJAK	0,4%	0,1%	0,2%
3.	Indeks osobnih rashoda (M/M)	VELJAČA	0,3%	0,1%	0,3%
4.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	28. TRAVNJA	-	60,4	60,8
5.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	7. TRAVNJA	215.000	230.000	230.000
6.	Stopa nezaposlenosti	TRAVANJ	3,8%	3,6%	3,8%
7.	Nefarmerski sektor	TRAVANJ	190.000	263.000	189.000
8.	Privatni sektor	TRAVANJ	188.000	236.000	179.000
9.	Prerađivački sektor	TRAVANJ	10.000	4.000	0
10.	Porudžbine trajnih dobara F	OŽUJAK	-	2,6%	-1,3%
11.	Tvorničke porudžbine	OŽUJAK	1,6%	1,9%	-0,3%
12.	Potrošnja građevinskog sektora (M/M)	OŽUJAK	0,0%	-0,9%	0,7%
13.	Zarade zaposlenih (G/G)	TRAVANJ	3,3%	3,2%	3,2%
14.	PMI indeks prerađivačkog sektora F	TRAVANJ	52,4	52,6	52,4
15.	PMI indeks uslužnog sektora F	TRAVANJ	52,9	53,0	55,3
16.	ISM indeks prerađivačkog sektora	TRAVANJ	55,0	52,8	55,3
17.	Indeks povjerenja preradi. sektora Fed iz Dalasa	TRAVANJ	10,0	2,0	6,9
18.	Indeks povjerenja prerad. sektora Fed iz Čikaga	TRAVANJ	58,5	52,6	58,7

USD je tijekom proteklog tjedna blago deprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURUSD povećan s razine od 1,1151 na razinu od 1,1198, što predstavlja rast od 0,42% na tjednom nivou.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tijekom proteklog tjedna održana je sjednica MPC BoE. Kako se i očekivalo, na sjednici nije došlo do promjene monetarne politike te je referentna kamatna stopa jednoglasno zadržana na razini od 0,75%. Članovi ovog tijela se i dalje drže stava da će trebati oštrija politika u skorijoj budućnosti. BoE je povećala očekivanja ekonomskog rasta te se sada očekuje da će ekonomija rasti stopom od 1,5%, dok su prognoze iz veljače ukazivale na rast od 1,2%. Povećanje ekonomskog rasta uglavnom reflektira bolje globalne ekonomske izglede. Iz BoE je priopćeno da je osnova rasta blago snažnija nego što se ranije očekivalo, ali i dalje nešto ispod potencijala. Guverner BoE Carney je izjavio da tržišni profil korišten za donošenje odluke o referentnoj kamatnoj nije bio odgovarajući da dovede inflaciju na ciljanu razinu i da je tu zadrži. I premijerka May i lider opozicije Corbyn signaliziraju da bi se mogli približiti dogovoru o Brexitu. May je nagovijestila da bi mogla ukloniti jedan od ključnih stavova te dozvoliti da Velika Britanija potpiše neki vid privremene carinske unije s EU.

Ministar inozemnih poslova Hunt, koji je vodeći kandidat za zamjenu premijerke May, je istaknuo da su međustranački pregovori doveli do otuđenja pojedinih članova Vlade iz konzervativne partije, na način da je „više članova iz konzervativne partije izgubljeno nego što je dobijeno onih iz laburističke partije“. Također, on je dodao da je temeljno pitanje da su laburisti ozbiljni kada je u pitanju realiziranje Brexita. Ovi komentari su uslijedili nakon što je Sharpe, predsjednik Nacionalne konzervativne konvencije, predao

premijerki May peticiju od gotovo 70 predsjednika lokalnih udruga koji pozivaju na glasovanje o povjerenju premijerki May.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno	Prethodno
			stanje	razdoblje
1.	GfK povjerenje potrošača	TRAVANJ	-13	-13
2.	Nationwide cijene kuća (G/G)	TRAVANJ	0,7%	0,7%
3.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	OŽUJAK	1,0	1,2
4.	Odobreni hipotekarni krediti	OŽUJAK	64.500	65.300
5.	Monetarni agregat M4 (G/G)	OŽUJAK	-	1,3%
6.	PMI prerađivački sektor	TRAVANJ	53,1	55,1
7.	PMI uslužni sektor	TRAVANJ	50,3	48,9
8.	PMI kompozitni indeks	TRAVANJ	50,6	50,0

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad s razine od 0,86302 na razinu od 0,85018, dok je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,2916 na razinu od 1,3173.

JAPAN

Financijsko tržište u Japanu je tijekom proteklog tjedna bilo zatvoreno zbog praznika.

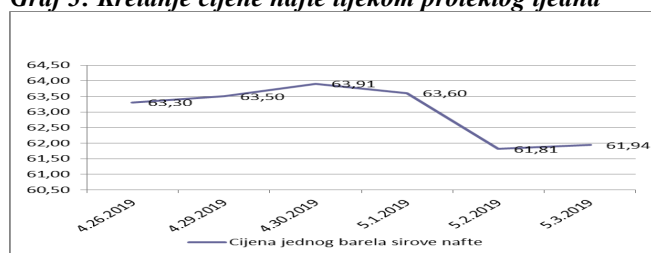
JPY je tijekom proteklog tjedna blago aprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURJPY zabilježio neznatan pad s razine od 124,46 na razinu od 124,45. JPY je aprecirao i u odnosu na USD te je tečaj USDJPY zabilježio smanjenje s razine od 111,58 na razinu od 111,10.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 63,30 USD (56,71 EUR). Do sredine tjedna cijena nafte je bilježila blagi rast uglavnom pod utjecajem uvođenja sankcija SAD prema Iranu vezano za izvoz nafte. Ipak, sedam dana nakon što su SAD objavile strože sankcije vezano za izvoz nafte iz Irana, a što je potaklo rast cijene ovog energenta, ista se vratila na razinu koja je bio zabilježena u momentu ove objave. Investitori pokušavaju da procijene kako će OPEC i njihovi saveznici odgovoriti u momentu kada počne primjena novih sankcija SAD (nakon 2. svibnja tekuće godine). Iz Bijele kuće je priopćeno da će ostali proizvođači nadomjestiti manjak ovog energenta, dok je Saudijska Arabija izrazila manju privrženost ovoj politici. Ministar energetike Saudijske Arabije Khalid Al-Falih je priopćio da je moguće da sporazum OPEC-a i njegovih suradnika bude produžen do kraja 2019. godine.

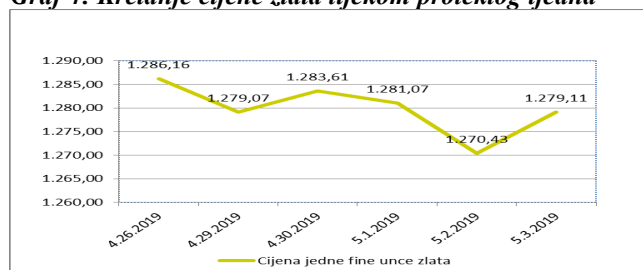
Krajem tjedna cijena nafte je smanjena nakon što su podaci ukazali na to da su zalihe nafte SAD povećane te nakon što je proizvodnja u Rusiji povećana više od očekivanja, usprkos tenzijama u Libiji, Nigeriji i Venecueli, kao i stavu SAD prema Iranu. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 61,94 USD (55,32 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.286,16 USD (1.153,40 EUR). Početkom tjedna cijena zlata nije bilježila značajnije promjene te se kretala u prilično uzanom rasponu. Blagi pad cijene koji je zabilježen sredinom tjedna uglavnom je rezultat jačanja USD i znakova elastičnosti ekonomskog rasta, što je smanjilo tražnju za ovim plemenitim metalom kao sigurnim utočištem. Cijena zlata je u četvrtak zabilježila značajniji pad te je smanjena na najnižu razinu u posljednjih sedam dana, nakon što je FOMC umanjio očekivanja vezano za skoro smanjenje referentne kamatne stope, kao i zbog smanjene fizičke tražnje za zlatom u Aziji. Strateške kupovine zlata od strane središnjih banaka su potakle globalnu tražnju za ovim plemenitim metalom za 7% u prvom tromjesečju 2019. godine, navedeno je u tromjesečnom izvješću World Gold Councila. U ovom izvješću, World Gold Council navodi da središnje banke nastoje da diverzificiraju svoje rezerve te su kupile 145,5 tona zlata u razdoblju od siječnja do ožujka tekuće godine. Ovaj rast je za 68% veći u odnosu na isto razdoblje prethodne godine i prati kupovine iz 2018. godine, koje su iznosile 651,5 tona, što je najveći obujam kupovina od 1967. godine. Krajem tjedna cijena zlata je povećana, nakon što je predsjednik SAD Trump zaprijetio uvođenjem carina na kineska dobra, ukazujući na dramatično pogoršanje trgovinskih pregovora između Kine i SAD, a što je utjecalo i na oštar pad rizičnije aktive. Na zatvaranju tržišta u petak cijena zlata je iznosila 1.279,11 USD (1.142,27 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.